

До
Г-н Огнян Герджиков
Председател на Народното събрание
Г-жа Лидия Шулева
Заместник министър председател и
Министър на икономиката
Г-н Николай Василев
Заместник министър председател и
Министър на транспорта и съобщенията
Г-н Валери Димитров
Председател на Комисията по икономическа
политика при Народното събрание
Г-н Иван Искров
Председател на Комисията по бюджет и
финанси при Народното събрание

СТ А Н О В И Щ Е
на Асоциация Телекомуникации

ОТНОСНО: Законопроект за обществените поръчки /ЗОП/

Асоциация Телекомуникации е сдружение с нестопанска цел, която представлява и обединява интересите на всички браншове на телекомуникационната индустрия в страната. Членове на Асоциацията са най-влиятелните участници на българския далекосъобщителен пазар. Сред тях са както местни и световно признати производители на далекосъобщителни съоръжения и софтуер като Сименс Информейшън енд Комюникейшън ЕАД, Ериксон телекомуникейшънс България ЕООД, ИНТРАКОМ България АД и други, специализирани фирми за съобщително строителство и големи обществени телекомуникационни оператори, в т.ч. Българска телекомуникационна компания ЕАД, МобилТел АД, Радиотелекомуникационна компания ООД, БТК-НЕТ ЕООД, Телеком Партнърс Нетуърк ООД, кабелни оператори, доставчици на услуги с добавена стойност, както и всички университети, в които се преподават технически и икономически дисциплини, посветени на телекомуникационните и информационни технологии.

В отзвук на провежданите парламентарни обсъждания на Законопроекта за обществените поръчки, в Асоциацията се провеждат оживени дискусии, тъй като членовете ни най-често са конкуренти и/или от двете страни на такива поръчки. В резултат на опита от приложението на сега действащия Закон за обществените поръчки през последните четири години, могат да бъдат споделени и положителни, и отрицателни оценки. Положителните страни се свързват предимно с унифициране на националното ни законодателство с това на Европейския съюз /ЕС/ и въвеждане на единен подход /в административния и стопанския живот/ за провеждане на търгове и конкурси, от една страна, а от друга - до уеднаквяване на процедурите. Отрицателните страни, които могат да бъдат по-внимателно проучени, с цел повишаване на ефективността на законодателството ни, се отнасят до следното:

1. Законопроектът формално възпроизвежда пакет от четири Директиви на ЕС от 1992 и 1993 г, с предмет, съответно в сферата на услугите, доставките, строителството и при възложители - дружества от водоснабдяване, енергетика, транспорт и далекосъобщения. Прави се опит да бъдат съобразени спецификите при някои стопански сектори по примера на Директивите, но въвеждането на материално-правни разпоредби създава двойственост с понятия и норми, установени вече в много голям брой общи и специални закони и подзаконовни актове. Примери могат до се вземат от Търговския закон, Законите за държавната и общинска собственост, Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие, Законът за далекосъобщенията /действащият и приетият вече на второ четене нов Закон за далекосъобщенията и други/.

Предложение - В стопанските сектори водоснабдяване, енергетика, транспорт и

далекосъобщения, в които не се разходват "бюджетни средства и средства с обществено значение" по смисъла на чл.1 от Законопроекта, но осъществяват дейност предприятия, върху които държавата упражнява контрол, съгласно т.2 от §1 на Допълнителната разпоредба, да бъдат задължени да разработят и прилагат правила за тръжни/конкурсни процедури в съответствие със Закона за обществените поръчки, които преди влизането им сила са одобрени от принципала. В резултат от това ще се отчете спецификата на съответния стопански сектор, много по-голяма гъвкавост и ефективност, скоростта, съответно ще бъдат разумно съкратени.

2. Подготовката на пакета от документи /удостоверения от съд, данъчни органи, НОИ и други/, който е длъжен да представи всеки участник, за да се легитимира, отнема твърде много време и ангажира с несвойствена работа специалисти. Съдебните удостоверения не са уеднаквени от Министерство на правосъдието, а издаването им отнема най-малко пет работни дни, за данъчните удостоверения и тези на НОИ - две седмици. Всеки възложител поставя различни срокове за валидност на горните документи.

Предложение - Държавната администрация или Изпълнителната агенция за обществени поръчки да съдейства за изработване от Министерство на правосъдието, Данъчната администрация и НОИ образци на документите по ЗОП и за скъсяване на сроковете за тяхното издаване до три дни или да бъде призната доказателствената сила на техните електронни версии; да бъдат създадени условия за предоставянето им в електронен вид.

3. Възможността за оспорване на решенията за възлагане на обществената поръчка пред съда създава порочната възможност за спиране на изпълнението на съответната поръчка за продължително време, средно с около две години. Това пречи за постигане на приетите от органите за управление бизнес цели на търговските дружествата и за изпълнение на сроковете, поставени от Комисията за регулиране на съобщенията в техните лицензии за изграждане, поддържане и използване на обществени далекосъобщителни мрежи и предоставяне на обществени далекосъобщителни услуги чрез тях. Така едни далекосъобщителни оператори, за които ЗОП е приложим стават по-неконкурентноспособни от други, които са извън неговия обхват, а наред с това подлежат и на санкциониране заради неспазените лицензионни срокове. Негативите са неоспорими, поради което дружествата са принудени да търсят законови форми за заобикаляне на ЗОП.

Предложение - създаване на специален съд/юрисдикция, действаща при максимално съкратена процедура.

4. От внимателното проучване на проекта на ЗОП, констатираме противоречия с действащия Закон за далекосъобщенията, съответно приетия на второ четене от Парламента нов Закон за далекосъобщенията и отчетения напредък в изпълнение на ангажиментите по Глава 19 Телекомуникации, поети от България в процеса на присъединяването на страната към Европейския съюз. Налице са съществени несъответствия, резултат от несъобразяване на развитието на българския далекосъобщителен пазар и степента на хармонизация на националното ни законодателство с Европейската регулаторна рамка от 1998-2000 година.

4.1. Чл.7, ал.1, т.5 в буква "д" определя като субект на обществени поръчки, публични предприятия и търговци по смисъла на Търговския закон, които въз основа на специални или изключителни права извършват "предоставяне или експлоатация на обществени далекосъобщителни мрежи или предоставяне на една или повече обществени далекосъобщителни услуги".

Този текст от проекта на ЗОП не кореспондира с § 10, ал.1, букви "а", "б" и "в" от Закона за далекосъобщенията от 1998 г., който установява държавен монопол за услугите - гласова телефония, линии под наем и международна свързаност за срок до 31.12.2002 г. С изтичане на този срок преклудираха монополните права на държавата, на основание чл.18, ал.4 от Конституцията на Република България, от една страна, а от друга - отпаднаха изключителните права и задължения по предоставяне на тези услуги от Българска телекомуникационна компания

ЕАД /БТК/. Така, считано от 1 януари 2003 г., *de jure* и *de facto* се сложи началото на процеса на пълна либерализация на далекосъобщителния пазар в страната.

Към днешна дата не е налице законово основание за възлагане на изключителни или специални права на нито един обществен далекосъобщителен оператор. Комисията за регулиране на съобщенията издаде вече пет индивидуални лицензии за изграждане, поддържане и ползване на обществени далекосъобщителни фиксирани мрежи на територията на страната и за предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез тях, които са идентични с индивидуалната лицензия на БТК от 1999 година. **Следователно**, от 1 януари 2003 година в далекосъобщителния сектор на страната няма обществени отношения, които да попаднат в обхвата на буква "д" от чл.7, ал.1, т.5 на проекта за ЗОП, т.е подобен текст няма да намери приложение.

Оправдание за наличие на тази разпоредба в Законопроекта дават мотивите, които поясняват, че националното ни законодателство в тази сфера се хармонизира с пакета от директиви на Европейската икономическа общност от 1992-1993 година. Очевидно в тази обществена сфера изоставането е чувствително, в сравнение с телекомуникационния сектор, където новият Закон за далекосъобщенията транспонира напълно Регулаторната рамка от 1998-2000 година на Европейския съюз за пазара на телекомуникационни услуги, в отговор на развитието на информационните технологии и конкуренцията на пазара на далекосъобщителни услуги в България.

4.2. С новия Закон за далекосъобщенията, България изпълнява ангажиментите по Глава 19 Телекомуникации за привеждане в съответствие на специалния национален закон с ***aquis communautaire 1998***. Основната черта на Регулаторната рамка от 1998-2000 година на Европейския съюз е обявяване на пълна либерализация на телекомуникационния пазар и неговото отваряне за нови участници, считано от 1 януари 1998 г.

Проектът на ЗОП възпроизвежда Директива 93/38/ЕИО за обществените поръчки, възлагани от възложители действащи в секторите водоснабдяване, енергетика, транспорт и далекосъобщения, без да отчита, че тази Директива е приета и действала пет години преди либерализацията на телекомуникационния пазар в Европейския съюз - 1 януари 1998 г. Веднага през март 1998 година Европейската комисия излиза със становище, че чл. 8 на Директивата следва да ограничи приложението си по отношение на далекосъобщенията, поради либерализацията на този пазар - /СОМ/98/143/. Този документ съдържа аргументите и посочва списък от услугите, които се изключват от приложното поле на Директивата: обществена фиксирана телефония, обществена мобилна телефония, сателитни услуги, пренос на данни, услуги с добавена стойност. Още с Четвъртия доклад за изпълнение на регулациите в телекомуникациите от ноември 1998, а и във всеки следващ до сега се установява, че в сектора е налице ефективна конкуренция и повече не е необходимо регулиране на поръчките на предприятията, участници на този пазар. Започналият законодателен процес по обновление на пакета от Директиви за обществените поръчки и техните мотиви обосновават изключването на телекомуникациите от приложното им поле - Обща позиция /ЕС/ No 34/2003, одобрена от Съвета на 20 март 2003 с оглед приемане на директива 2003/.../ЕС на Европейския парламент и Съвета за координиране на процедурите за обществени поръчки на предприятията, работещи във воден, енергиен, транспортен сектор и пощенски услуги. Новите директиви предстои да бъдат приети до края на 2003 година.

Заложеното в Законопроекта несъответствие с новия Закон за далекосъобщенията и ***aquis communautaire 1998*** във връзка с чл.7, ал.1, т.5, буква "д" ще породи недоразумения не само при ежегодното отчитане на напредъка на страната по Глава 19 Телекомуникации, но и у всички правоприлагащи в страната.

Предложение - Да бъде заличена буква "д" на т. 5, ал.1 на чл.7 на проекта на ЗОП;
- В §1 Допълнителна разпоредба да се използват понятията на новия Закон за далекосъобщенията, които са съобразени със съдържанието на същите понятие от ***aquis communautaire 1998***.

Антони Славински,

**председател на
Асоциация Телекомуникации**